

F-gaaside aruandlus

F-gaaside aruandluse saab jagada kaheks Euroopa Liidu ülene ja Eesti siseriiklik aruandlus.

Aruandlus Euroopa Komisjonile on vajalik määruse [\(EL\) nr 517/2014](#) piirangute mõju jälgimiseks.

Eesti aruandlus on vajalik Eesti riikliku kasvuhooonegaaside inventuuri koostamiseks.

- [EL-i aruandlus \(517/2014 artikkel 19\), aruandevormid on rakendusmääruses \(EL\) 1191/2014](#)

Tähtaeg 31. märts.

Määruse I või II lisas loetletud ainete impordi, ekspordi, tootmise ja hävitamisega seotud aruandlus.

- Iga tootja, importija ja eksportija, kes importis, eksportis või tootis eelneval kalendriaastal ühe tonni või 100 CO₂-ekvivalenttonni või rohkem fluoritud kasvuhooonegaase ja määruse II lisas loetletud gaase, teatab hiljemalt 31. märtsiks 2015 ja sellest alates igal aastal Euroopa Komisjonile määruse VII lisas osutatud andmed iga nimetatud aine kohta asjaomasel kalendriaastal.

Aruande peavad esitama ka need ettevõtted, kes on saanud Euroopa Komisjonilt HFC-de kvoodi. 100 CO₂ ekvivalenttonni ja suurema koguse fluorosüsivesinike (HFC külmaainete) importimiseks on vaja kvooti.

- Ettevõtte, kes esitab aruande 10 000 CO₂-ekvivalenttonni või suurema koguse HFC-de importimise kohta, peab laskma oma aruande õigsust tõendada audiitoril või kasvuhooonegaaside akrediteeritud tõendajal. Tõendamise kohta on täpsemalt kirjas allpool, alapealkirja all „**Tõendamine**“
- Iga ettevõtja, kes hävitas eelneval kalendriaastal ühe tonni või 1 000 CO₂-ekvivalenttonni või rohkem fluoritud kasvuhooonegaase ja määruse II lisas loetletud gaase, teatab hiljemalt 31. märtsiks 2015 ja pärast seda igal aastal Euroopa Komisjonile määruse VII lisas osutatud andmed iga nimetatud aine kohta asjaomasel aastal.

Eeltäidetud seadmetes imporditud fluoritud kasvuhooonegaaside impordi, ekspordi aruandlus

- Iga ettevõtja, kes laskis eelneval kalendriaastal turule 500 CO₂-ekvivalenttonni või rohkem toodetes ja seadmetes sisalduvaid fluoritud kasvuhooonegaase ja määruse II lisas loetletud gaase, teatab hiljemalt 31. märtsiks 2015 ja sellest alates igal aastal

komisjonile määruse VII lisas osutatud andmed iga nimetatud aine kohta asjaomasel kalendriaastal.

Kõigepealt tasuks veenduda, et Teie poolt imporditavad kogused ületavad aruandluskohustuse miinimumkogust. Koguseid saab arvutada [CO₂ ekvivalendi kalkulaatoris](#).

- Alates 01.01.2017 koostab iga seadmete importija, kes laseb turule eeltäidetud seadmed, milles olevad HFC-d ei ole turule lastud enne seadme täitmist, iga vabasse ringluse toodava saadetise kohta vastavusdeklaratsiooni. Vastavusdeklaratsioonide koostamise ja tõendamise kohta kehtib rakendusmäärus [\(EL\) nr 2016/879](#). Tõendamise kohta on täpsemalt kirjas järgnevalt alapealkirja all „**Tõendamine**“. **Erandina** ei pea importija seadmetes sisaldunud HFC-sid kvoodisüsteemis arvestama, sh vastavusdeklaratsioone esitama ja tõendama, juhul kui tema poolt kalendriaastas imporditud kogus ei ületa 100 CO₂ ekv.tonni.

Aruandeid esitama pääseb [HFC-de registrist](#), kust automaatselt suunatakse Euroopa Keskkonnaagentuuri elektroonilisse keskkonda Eionet [BDR registrisse](#).

Aruandluskeskkonna kasutusjuhend [BDR User Manual \(PDF 5.95 MB\)](#) asub <https://bdr.eionet.europa.eu/>, vasakul, menüü „Services“ alajaotuse „Help F-gases“ all. Sealtsamast, pealkirja alt „[Frequently Asked Questions](#)“ (PDF 748 kB) leiate vastused sisulistele küsimustele.

Eeltäidetud seadmete importijatele on lisaks eraldi juhend [siin](#), pealkirja all „Guidance: Imports of pre-charged equipment“ (PDF 1.8 MB).

Küsimustele, mis on seotud aruandluskeskkonna kasutamisega, saab vastused e-posti aadressil: BDR.helpdesk@eea.europa.eu.

Sisulised küsimused võib saata e-posti aadressile: kelly.joa@klab.ee või helistada tel 611 2949.

- **Tõendamine**

- Iga ettevõtja, kes peab teatama, et ta laskis eelneval kalendriaastal turule **10 000 CO₂-ekvivalenttonni või rohkem** HFC-sid, peab alates 30. juuniks 2015 lisaks ja pärast seda igal aastal tagama, et andmete täpsust on tõendanud sõltumatu audiitor. Ettevõtja peab säilitama tõendamisaruanne vähemalt viis aastat. Tõendamisaruanne peab nõudmise korral olema kättesaadav Keskkonnaministeeriumile ja Keskkonnainspeksioonile. HFC-de impordiaruande tõendamise juhise leiab [siit](#), pealkirja alt „Discussion Paper: Verification by Auditors“.
- Samuti peab iga HFC-dega eeltäidetud seadmete importija laskma tõendada eelmise kalendriaasta vastavusdeklaratsioone selle kohta, et seadmete HFC-d on arvessevõetud kvoodisüsteemis. Tõendama peab sõltumatu audiitor ja importija kohustus on

tõendamisaruanne esitada Euroopa Komisjonile impordile järgneva kalendriaasta 31.märtsiks elektroonilisel kujul.

Audiitor on kas:

- a) kasvuhoonegaaside tõendaja, akrediteeritud vastavalt direktiivile 2003/87/EÜ või
- b) liikmesriigi õigusaktide kohaselt finantsaruannete akrediteeritud tõendaja – see on vandeaudiitor vastavalt Eesti audiitortegevuse seadusele.

Vastavalt direktiivile 2003/87/EÜ on akrediteeritud ka Eesti Keskkonnauuringute Keskus (kontakt: indrek.lyys@klab.ee mobiil 513 3621 (mahtkaubana imporditud HFC-de tõendamine) ja stanislav.stokov@klab.ee tel 611 2956 (seadmetes imporditud HFC-de tõendamine)

- **Eesti siseriiklik aruandlus**

Eesti siseriiklik aruandlus toimub Vabariigi Valitsuse 09.12.2016 määruse nr 143 „[Fluoritud kasvuhoonegaaside käitlemise ja aruandluse kord, aruannete vormid ning käitlemise kohta andmeid koondavate asutuste loetelu](#)“ alusel .

Aruanded esitatakse Keskkonnaministeeriumile **20. juuniks**. Aruandeid kasutatakse Eesti Vabariigi kasvuhoonegaaside inventuuri koostamiseks.

Aruannete esitamine

(1) **Ravimiamet** esitab aruande eelmisel kalendriaastal Eesti Vabariigis turustatud ravimites sisaldunud fluoritud kasvuhoonegaaside kohta, [määruse 1. lisa antud vormil](#). ([Lisa 1 Wordis](#))

(2) **Maanteeamet** esitab aruande eelmise kalendriaasta 31. detsembri seisuga liiklusregistris arvel olnud N₁, N₂, N₃ ja O kategooria sõidukite kohta, mille keretüüp on külmik; [määruse 2.lisa antud vormil](#). ([Lisa 2 Wordis](#))

(3) **Fluoritud kasvuhoonegaaside turustaja** esitab aruande fluoritud kasvuhoonegaaside koguste ja tüüpide kohta, mida ta on eelmisel kalendriaastal Eesti Vabariigis turustanud, [määruse 3.lisa antud vormil](#). ([Lisa 3 Wordis](#))

(4) Fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavate **aerosoolide tootja** esitab aruande eelmisel kalendriaastal Eesti Vabariigis enda toodetud fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavate aerosoolide koguse, tootmisel kasutatud fluoritud kasvuhoonegaasi koguse ja tüübi kohta, tootmisprotsessi käigus tekkinud ainekao ja Eesti Vabariigis turustatud toodangu koguse kohta, [määruse 4. lisa antud vormil](#). ([Lisa 4 Wordis](#))

(5) Fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavate **ühekomponendiliste polüüretaanvahtude tootja** esitab aruande eelmisel kalendriaastal Eesti Vabariigis enda toodetud fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavate ühekomponendiliste polüüretaanvahtude koguse, Eesti Vabariigis turustatud toodangu koguse ja tootmisel kasutatud fluoritud kasvuhoonegaasi tüübi kohta, fluoritud kasvuhoonegaaside sisalduse kohta ühes balloonis ning tootmisprotsesside

käigus tekkinud ainekao kohta. Teiste vahutüüpide tootja esitab andmed vahude tootmisel kasutatud fluoritud kasvuhoonegaaside koguse, tüübi ja tootmisprotsessi käigus tekkinud ainekao kohta. Aruanne esitatakse [määruse 5. lisas antud vormil](#). ([Lisa 5 Wordis](#))

(6) **Reeder** meresõiduohutuse seaduse tähenduses, kelle valduses olnud, Eesti Vabariigi lipu all sõitnud laevas sisaldus fluoritud kasvuhoonegaase, esitab aruande eelmisel kalendriaastal tema valduses olnud, Eesti Vabariigi lipu all sõitnud laevas paiknenud jahutusseadmetes, kliimaseadmetes või tuletõrjeseadmetes sisaldunud fluoritud kasvuhoonegaaside koguste ja tüüpide ning kasutuse käigus tekkinud ainekao kohta. Aruandes tuleb esitada andmed iga laeva kohta, milles sisaldus fluoritud kasvuhoonegaase, märkides laeva ehitusaasta, ja iga laevas paiknenud ühte tüüpi fluoritud kasvuhoonegaasi kohta eraldi real. Aruanne esitatakse [määruse 6. lisas antud vormil](#). ([Lisa 6 Wordis](#))

(7) **Raudteeveo-ettevõtja** raudteeseaduse tähenduses, kelle valduses olnud raudteeveeremis sisaldus fluoritud kasvuhoonegaase, esitab aruande eelmisel kalendriaastal tema valduses olnud raudteeveeremi kohta, mis on registreeritud riiklikus raudteeliiklusregistris ning mida kasutatakse Eestis. Aruandes märgitakse fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavate jahutusseadmete, kliimaseadmete või tuletõrjeseadmetega vagunite ja vedurite arv, neis sisaldunud fluoritud kasvuhoonegaaside kogused ja tüübid ning kasutuse käigus tekkinud ainekadu. Aruanne esitatakse [määruse 7. lisas antud vormil](#). ([Lisa 7 Wordis](#))

NB! Alates 2021. a on Keskkonnaameti e-teenuste portaali teenus „Fluoritud kasvuhoonegaaside aruandlus“ (FARU) suletud. Aruanded esitatakse Keskkonnaministeeriumile Eesti Keskkonnauuringute Keskus OÜ kaudu, elektrooniliselt digiallkirjastatuna või allkirjastatult paberil posti teel. Kontakt: kelly.joa@klab.ee; tel 6112949.